

EUROPEAN CONFERENCE

Conference Proceedings

**VIII International Science Conference
«Latest technologies and scientific
inventions: modern challenges and
problems»**

February 23-25, 2026

Bilbao, Spain

ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЕКТИ У ГОТЕЛЬНО - РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Жуков Владлен Валерійович

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри готельного, ресторанного бізнесу і крафтових технологій,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Розвиток економіки будь-якої країни, регіону чи сектору, базується на розробці та реалізації інвестиційних проектів, які забезпечують процес перетворення інвестиційного капіталу в виробничий потенціал з метою отримання прибутку. Управління інвестиційними проектами в готельному бізнесі – це процес планування, організації, виконання і контролю проектів, пов'язаних із розробкою, будівництвом, реконструкцією або розвитком готелю чи готельно-ресторанного комплексу.

У сучасних умовах господарювання діяльність готельного і ресторанного бізнесу свідчить про те, що на сьогодні для стабільного розвитку підприємств та їх діяльності все частіше потрібні інвестиції, які відіграють важливу роль в економіці. Успішний розвиток підприємств в умовах конкурентного оточення багато в чому залежить від їх інвестиційної активності яка дає можливість підприємствам забезпечувати функціональну стійкість та адаптивність готельно-ресторанного бізнесу шляхом формування конкуренто-спроможного продукту, здатного задовольняти базові потреби населення та сприяти соціально-економічній стабілізації що дозволить створювати індивідуальні переваги перед конкурентами.

Інвестиційні проекти є формою реалізації інвестицій на підприємстві, найважливішим джерелом формування стійкого економічного росту та забезпечення довгострокових конкурентних переваг на вітчизняному чи світовому ринку. Інвестиційні проекти мають найважливіше та пріоритетне значення для готельно-ресторанного господарства, так як саме вони забезпечують галузі стійке економічне становище та привабливість туристичного сектору України на світовому ринку. Існують різні трактування поняття «інвестиційний проект».

Згідно Закону України «Про інвестиційну діяльність», інвестиційний проект – це сукупність цілеспрямованих організаційно-правових, управлінських, аналітичних, фінансових та інженерно-технічних заходів, які здійснюються суб'єктами інвестиційної діяльності та оформлені у вигляді планово-розрахункових документів, необхідних та достатніх для обґрунтування, організації та управління роботами з реалізації проекту [1].

Реалізація інвестиційних проектів є найважливішим джерелом забезпечення довгострокових конкурентних переваг підприємства. Активна інвестиційна діяльність дозволяє сформуванню надійну основу для стійкого економічного

росту. Від ефективності управління інвестиційними проектами в значній мірі залежить стан виробничої бази підприємства, технічний рівень основних фондів, якість сервісу та додаткових послуг.

В умовах високої конкуренції практично перед кожним готельно-ресторанним господарством виникає завдання не тільки збереження фінансової стійкості та досягнення високих показників завантаженості, але і збільшення сукупного економічного потенціалу, що є базою для покращення якості сервісу та впровадженням інноваційних технологій чи обладнання в майбутньому. Необхідною умовою рішення цього завдання є вибір ефективних інвестиційних проектів та джерел фінансування інвестицій, які дозволили б підприємствам створити стійкі передумови для реалізації інвестиційних проектів [2].

Основними джерелами фінансування інвестиційних проектів є наступні: власні фінансові ресурси підприємства (амортизаційні відрахування, прибуток, різного роду грошові нагромадження); фінансові ресурси приватних інвесторів. Головними критеріями вибору джерела фінансування для реалізації інвестиційного проекту, як правило, стають умови та вартість залучення інвестиційних ресурсів.

Відповідно до рекомендацій Організації Об'єднаних Націй по Промисловому Розвитку інвестиційний проект повинен містити наступні основні розділи:

- резюме проекту (концепція та шляхи його реалізації);
- основна ідея проекту;
- аналіз ринку і концепція маркетингу з результатами досліджень та проектом бюджету;
- сировина і постачання (класифікація, обсяги, джерела постачання та витрати);
- розташування (характер природного навколишнього середовища, стан виробничої і комерційної інфраструктури, витрати на освоєння земельної ділянки);
- проектування і технологія (виробнича програма, перелік необхідних машин і устаткування, оцінку витрат);
- схема і система управління підприємством;
- трудові ресурси (вимоги до кваліфікації персоналу, критерії найму);
- планування стадій реалізації проекту та бюджету;
- фінансовий план і оцінка ефективності інвестицій (обсяг необхідних грошових ресурсів, методи і результати оцінки ефективності інвестицій, оцінка інвестиційних ризиків).

Тобто, змістом інвестиційних проектів є заходи щодо проектування, придбання технологій чи обладнання, покращення існуючих процесів в компаніях згідно з розробленою документацією.

Складність здійснення інвестиційних проектів визначена тим, що вкладення засобів і одержання доходів роз'єднані в часі. До того ж величина доходу має імовірнісний характер залежно від впливу великої кількості факторів. Часовий аспект інвестиційної діяльності вимагає розгляду інвестиційного проекту і його складових. При цьому інвестиційний проект характеризується як періодом часу

від ухвалення рішення про вкладення засобів до одержання результатів від його реалізації, так і повним обсягом заходів, виконуваних за цей період.

Техніко-економічне обґрунтування (ТЕО) інвестиційного проекту базується на прийнятих замовником і схвалених потенційними інвесторами інвестиційних пропозиціях і містить оцінки ризиків, необхідних ресурсів та очікуваних результатів. Досить важливе місце в техніко-економічному обґрунтуванні інвестицій займає порівняння альтернативних варіантів у реалізації проекту [2].

Обґрунтування інвестицій повинне враховувати новітні науково-технічні досягнення та досвід роботи конкурентів, а також мати на увазі перспективи розвитку даної галузі. Розробка ТЕО проекту дозволяє ухвалити рішення щодо фінансування проекту або відмові від нього. На підставі обґрунтування різних проектів і вибору найбільш привабливих з них формується пакет інвестиційних проектів і визначаються джерела фінансування інвестицій. Визначення джерел фінансування являє собою один з основних моментів при здійсненні процесу інвестування, тому що від правильності вибору джерела багато в чому залежить успішність реалізації інвестиційного проекту.

Отже, інвестиційний проект – це об'єкт реального інвестування, мета якого полягає у досягненні визначених цілей через реалізацію певної ініціативи або бізнес-ідеї та економічно обґрунтований комплекс заходів, що має на меті збільшити існуючий капітал у запланований проміжок часу за рахунок визначених фінансових ресурсів.

Мета інвестиційного проекту у готельно-ресторанному бізнесі зазвичай визначається на початковій стадії планування та аналізу проекту і визначає, яким чином проект буде оцінюватися та досягати успіху що дозволить сформувати позитивний імідж України як держави з розвиненою культурою гостинності.

Отже, можна зазначити, що у сучасних економічних умовах більшість готельно-ресторанних підприємств має дуже складне фінансове становище.

На практиці сутність інвестиційних проектів полягає у цілеспрямованому процесі вкладання необхідної кількості інвестиційних ресурсів, виборі відповідних об'єктів чи інструментів для їх вкладання, розробці і впровадженні поетапної інвестиційної програми чи стратегії та забезпеченні ефективної її реалізації з метою отримання прибутку та іншого позитивного результату.

Список літератури

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 47, ст. 646. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4218-17#Text> (дата звернення: 17.11.2025).
2. Жуков В.В. Проектне фінансування: навчальний посібник / В.В. Жуков. – Вид. 2-ге. – Харків : Вид-во "ІНЖЕК". – 2004. – 236 с.